

eksportlicens til eksport af våben og forsvarsmateriel. De nordiske lande har hidtil i princippet været fortalere for en linje, der er restriktiv – en linje, hvor f.eks. iagttagelse af modtagerlandets menneskeretssituation og våbeneksport til lande i krig har haft stor bevågenhed. Trods dette findes der forskelle i landenes våbeneksportlovgivning – forskelle, der bl.a. vedrører åbenhed i sagsbehandlingen, spørgsmålet om parlamentets muligheder for at påvirke de enkelte licensbeslutninger på forhånd, i hvilken grad licensbeslutninger følges op med hensyn til anvendescertifikat, spørgsmål om, hvordan man forholder sig til våben, som kan anvendes både civilt og militært, og endelig, hvordan man behandler eksport af komponenter og knowhow samt handel med våbenlicenser.

Når man vil følge en restriktiv linje, hvor man vurderer modtagerlandets situation, regionens stabilitet

og f.eks. menneskeretssituationen, så er spørgsmålet om transparens og mulighed for åben, kritisk debat yderst vigtigt. I Sverige har man sikret parlamentarisk indsigt ved, at våbeneksportsager på forhånd behandles i en komité med parlamentarisk repræsentation. Dette giver i princippet parlamentet en mulighed for at påvirke regeringens våbeneksportpolitik, hvilket er vigtigt. I Finland er man gået skridtet videre. Alle eksportbeslutninger er offentlige, og borgerne kan få indsigt i dokumenter om, f.eks. hvilke lande der ansøges om eksportlicenser til. Dette muliggør, at forskere og interesseorganisationer også kan deltage i debatten om våbeneksportpolitikken, ikke bare om principielle retningslinjer, men om, hvordan den udøves i virkeligheden.

Det skal bemærkes, at det finske parlament har tilsluttet sig et ligelydende forslag.

Skriftlig fremsættelse

Villy Søvndal (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed om og øget parlamentarisk indflydelse på våbeneksportpolitikken.

(Beslutningsforslag nr. B 164).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.